

kadencja 2026–2029

- / Kolegium Historyczno-Programowe ECS, na mocy Statutu ECS, powołuje prezydent Gdańska, w uzgodnieniu z pozostałymi założycielami instytucji, czyli: Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Samorządem Województwa Pomorskiego, NSZZ „Solidarność” i Fundacją Centrum Solidarności
- / W skład Kolegium Historyczno-Programowego ECS wchodzić będą cieszący się powszechnym uznaniem historycy, intelektualiści i postaci życia społecznego
- / W kompetencji tego gremium leżą: opiniowanie strategicznych planów ECS, programu wieloletniego i bieżącej działalności instytucji oraz składanie w ich sprawie wniosków, a także wnoszenie propozycji zmian w Statucie ECS



Fot. Archiwum prywatne / FB

Łukasz Grzędzicki

- / Szymbark
- / sekretarz województwa w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego, działacz regionalny

Prawnik z wykształcenia. Członek Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego (2000) – wiceprezes Zarządu Głównego ZKP ds. organizacyjno-prawnych (2008–2010), najmłodszy prezes w historii ZKP (2010–2016), ponownie wiceprezes zrzeszenia (2016–2025), obecnie członek Rady Naczelnej ZKP. W 2003 rozpoczął pracę w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego, pełniąc m.in. funkcję dyrektora kancelarii sejmiku. W październiku 2013 został przewodniczącym struktur Platformy Obywatelskiej w powiecie kartuskim. Kandydował bez powodzenia w wyborach do Parlamentu Europejskiego (2014). Sprawuje mandat radnego powiatu kartuskiego (2024). Wydał monografię poświęconą dziejom parafii we wsi Szymbark, skąd pochodzi. Pisywał również do „Gazety Kartuskiej”.





Fot. Grzegorz Mehring / Archiwum ECS

Aleksander Hall

/ Gdańsk

/ historyk, publicysta, nauczyciel akademicki, działacz opozycji demokratycznej w PRL

Doktor habilitowany, profesor Wyższej Szkoły Zarządzania i Informatyki w Rzeszowie. Bada m.in. polską myśl polityczną. Już w liceum był współorganizatorem antykomunistycznej grupy młodzieżowej. Działacz Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela (1977–1979). Założyciel i przywódca Ruchu Młodej Polski (1979). Uczestnik sierpniowego strajku w Stoczni Gdańskiej im. Lenina (1980). Po wprowadzeniu stanu wojennego, uniknąwszy internowania, rozpoczął działalność w podziemiu. Nieformalnie doradzał Lechowi Wałęsie (1985–1987). Brał aktywny udział w obradach Okrągłego Stołu. Wszedł w skład Komitetu Obywatelskiego przy Przewodniczącym NSZZ „Solidarność” Lechu Wałęsie (1988). Sam nie kandydował, protestując przeciwko trybowi tworzenia list wyborczych. W rządzie Tadeusza Mazowieckiego był ministrem-członkiem Rady Ministrów do spraw współpracy z organizacjami politycznymi i stowarzyszeniami (1989–1990). Dwukrotnie sprawował mandat posła. Opublikował m.in. książki: „Spór o Polskę” (1993), „Polskie patriotyzmy” (1997), „Pierwsza taka dekada” (2000) i „Osobista historia III Rzeczypospolitej” (2011). Kawaler Orderu Orła Białego.



Fot. Archiwum prywatne

Alicja Jabłonowska

/ Gdańsk

/ psycholożka, działaczka społeczna, aktywistka,

wiceprzewodnicząca Gdańskiej Rady Interesariuszy Młodego Miasta i Polskiego Haka

Psycholożka, behawiorystka, trenerka i facylitorka organizacji pozarządowych. Współpracuje z licznymi NGO w obszarze wykluczenia (2005). Autorka wielu programów społecznych mających na celu integrację i aktywizację społeczną. Współprowadzi projekt społeczno-kulturalny 100cchia realizowany na terenach postoczniovych w Gdańsku, wdrażając cele z obszaru praw człowieka, ekologii, odpowiedzialności społecznej, dostępu do kultury i uczestnictwa w kulturze (2018). Członkini Fundacji Layup i współprowadząca Galerię Layup, która promuje i wspiera sztukę Urban Art. (2020). Wiceprzewodnicząca Gdańskiej Rady Interesariuszy Młodego Miasta i Polskiego Haka (2023), członkini grupy nieformalnej Stocznia. Dzielnica. Założycielka przestrzeni Grid ArtHub, znajdującej się na terenie dawnej Stoczni Gdańskiej, powołanej na potrzeby branży twórczej (2025).



Fot. Galeria Narodowa w Pradze / www.ngprague.cz

Alicja Knast

/ Praga

/ menedżerka kultury, dyrektor generalna Galerii Narodowej w Pradze, członkini międzynarodowych gremiów muzealnych

Z wykształcenia muzykolożka. Pracę w muzealnictwie rozpoczęła trzydzieści lat temu w Muzeum Narodowym w Poznaniu (1995). Następnie w Muzeum Fryderyka Chopina zajmowała się rozwojem muzeum oraz współtworzyła nową instytucję w ramach Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina (2009). Była pełnomocniczką ds. wystawy głównej Muzeum Historii Żydów Polskich, a następnie piastowała stanowisko dyrektor generalnej wystawy głównej (2011). Przez trzy lata kierowała jednocześnie Muzeum Śląskim w Katowicach i Muzeum Górnośląskim w Bytomiu (2014–2016).

Muzeum Śląskie pod jej kierownictwem zdobyło m.in.: wyróżnienie EMYA (konkurs Europejskie Muzeum Roku, 2017) i ogólnopolską nagrodę Sybilla w kategorii Zarządzanie (2018). Jej odwołanie ze stanowiska dyrektor Muzeum Śląskiego, co Zarząd Województwa Śląskiego argumentował negatywnymi wynikami audytu instytucji, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach uznał za nieważne (2020). W styczniu 2021, w drodze konkursu, objęła stanowisko dyrektor generalnej Galerii Narodowej w Pradze. Należy do Międzynarodowej Rady Muzeów (ICOM) oraz do krajowych rad muzealnych.



Fot. Wszecznicna FWW / Wikimedia Commons

Adam Leszczyński

/ Warszawa

/ historyk, socjolog, dziennikarz i publicysta, członek zespołu Krytyki Politycznej, współzałożyciel OKO.press, wykładowca Uniwersytetu SWPS

Niemal ćwierć wieku był związany z „Gazetą Wyborczą” (1993–2017). Współpracował z „Newsweekiem”, „Polityką”, „Przekrojem”, „ResPubliką Nową”, „Wiedzą i Życiem” i „National Geographic”. Autor artykułów naukowych, historycznych i socjologicznych oraz reportaży. Współzałożyciel OKO.press (2017–2024). Należy do zespołu Krytyki Politycznej. Laureat stypendiów i nagród, m.in. Fundacji Kultury, Ministra Edukacji Narodowej, Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Stypendysta tygodnika „Polityka”.

Po roku na stanowisku p.o. dyrektora Instytutu Myśli Politycznej im. Gabriela Narutowicza, został dyrektorem instytucji (2025), która pielęgnuje i upowszechnia myśl demokratyczną poprzez edukację, działalność wydawniczą i badawczą.

Autor kilkudziesięciu artykułów i kilku monografii naukowych, w tym m.in. „Ludowej historii Polski” (2020) i „Obrońców pańszczyzny” (2023). Napisał także kilka książek reporterskich, m.in. „Naznaczeni. Afryka i AIDS” (2002) i publicystycznych. Nominowany m.in. do Nagrody im. Jana Długosza (dwukrotnie), Nagrody im. Jerzego Giedroycia, Nagrody Nike oraz Nagrody im. Kazimierza Moczarskiego.

Anna Materska-Sosnowska

/ Warszawa

/ politolożka, socjolożka, komentatorka życia politycznego, wykładowczyni akademicka, członkini zarządu Fundacji Batorego

Doktor związana z Wydziałem Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego. Specjalistka w zakresie systemów politycznych państw współczesnych, systemów partyjnych, systemów wyborczych, polskiej sceny politycznej i ustrojów politycznych państw Europy Zachodniej. Członkini polskich i międzynarodowych zespołów badawczych. Współtwórczyni i liderka Programu Przywództwa Społecznego Studium Obywatelskiego im. Pawła Adamowicza. Sekretarz naukowa Olimpiady o Polsce i Świecie Współczesnym (2008). Członkini Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych. Popularyzatorka wiedzy o polityce i społeczeństwie obywatelskim. W komentarzach eksperckich i publikacjach propaguje idee edukacji obywatelskiej, budowanie zaufania do instytucji demokratycznych i podnoszenie jakości debaty publicznej. Przeciwniczka populizmu i uproszczonego podejścia do złożonych problemów społeczno-politycznych.



Fot. Archiwum prywatne

Marcin Napiórkowski

/ Warszawa

/ semiotyk kultury, publicysta, dyrektor Muzeum Historii Polski

Doktor habilitowany nauk humanistycznych, profesor Uniwersytetu Warszawskiego, wykładowca Instytutu Kultury Polskiej. Zajmuje się mitologią współczesną, pamięcią zbiorową, kulturą popularną i wernakularną, czyli oddolnymi praktykami realizowanymi poza głównym nurtem. Prowadzi zajęcia z zakresu kultury współczesnej i semiotyki oraz wykłady dla obcokrajowców zainteresowanych polską kulturą. Realizuje autorski blog Mitologia współczesna. Publikuje w „Tygodniku Powszechnym”, „Krytyce Politycznej”, „Więzi”, „Znaku” i „Gazecie Wyborczej”. Autor m.in. takich książek, jak: „Władza wyobraźni. Kto wymyśla, co zdarzyło się wczoraj?” (2015), „Powstanie umarłych. Historia pamięci 1944–2014” (2016) i „Mitologia współczesna” (2018). Współautor kilku sztuk teatralnych. Pomysłodawca, współautor scenariusza i autor tekstów piosenek musicalu „1989” (2022), nagrodzonego m.in. Paszportem „Polityki” oraz Nagrodą Teatralną im. Stanisława Wyspiańskiego. Po roku sprawowania funkcji p.o. dyrektora Muzeum Historii Polski, powołany na stanowisko dyrektora (2025).



Fot. Łukasz Głowala / Archiwum ECS



Fot. Archiwum prywatne

Michał Niezabitowski

/ Kraków

/ historyk, muzealnik, muzeolog, menedżer kultury, dyrektor Muzeum Krakowa

Od ponad czterdziestu lat związany z Muzeum Krakowa (1985), od niemal dwudziestu lat dyrektor tej instytucji (2024). Pracownik naukowy Instytutu Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (2018). Dyrektor Centrum Badań Muzeologicznych w macierzystym instytucie. Prezes Stowarzyszenia Muzealników Polskich (2012), wiceprezes Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa (2016). Przewodniczący Rady ds. Muzeów i Miejsc Pamięci Narodowej przy Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2024). Członek wielu gremiów i stowarzyszeń, m.in.: Komitetu Kopca Kościuszki czy Prezydium Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa. Zasiada w licznych radach muzeów polskich, m.in. w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej „Manggha” w Krakowie, Muzeum Historii Polski w Warszawie, Muzeum Gdańskie oraz Muzeum Zamkowym w Malborku. Aktywny również w organizacjach międzynarodowych – członek Międzynarodowej Rady Muzeum (ICOM) oraz członek zarządu podkomitetu CAMOC, International Committee for the Collections and Activities of Museums of Cities.



Fot. Archiwum prywatne

Edward Nowak

/ Kraków

/ działacz opozycji demokratycznej w PRL, prezes Stowarzyszenia Sieć Solidarności

Inżynier. Pracował w kombinacie Huta im. Lenina w Krakowie. W sierpniu 1980 członek Komitetu Strajkowego w walcowni Zgniatacz Huty Lenina w Krakowie. Członek Komitetu Robotniczego Hutników NSZZ „Solidarność”. Skazany przez sąd wojskowy na karę trzech lat i sześciu miesięcy pozbawienia wolności za kierowanie strajkiem ogłoszonym po wprowadzeniu stanu wojennego w Polsce. Zwolniony na mocy amnestii dwa lata później. Autor pierwszego w kraju projektu „Statusu Więźnia Politycznego” (1983). Współtwórca Towarzystwa Pomocy Więzionym (1983) oraz Inicjatywy Obywatelskiej w Obronie Praw Człowieka „Przeciw Przemocy” (1984). Ponownie aresztowany na trzy miesiące w 1985. Poseł na sejm Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” (1989–1991). Wiceprezydent Krakowa. Kilukrotny wiceminister przemysłu oraz gospodarki, menedżer. Obecnie emeryt. Prezes Stowarzyszenia Sieć Solidarności, kultywującego ideały i tradycje ruchu społecznego Solidarność (2012). Odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000) i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2006).



Fot. Archiwum prywatne

Cezary Obracht-Prondzyński

/ Bytów

/ socjolog, antropolog, historyk, prezes Instytutu Kaszubskiego i członek Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego

Profesor wykładający na Uniwersytecie Gdańskim, kierownik Zakładu Antropologii Społecznej oraz Pomorskiego Centrum Badań nad Kulturą. Przewodniczący Komitetu Socjologii PAN (2020–2024). Członek-korespondent Polskiej Akademii Umiejętności, kierownik Stacji PAU w Gdańsku. Członek Rady Doskonałości Naukowej (2024–2027). Przewodniczący Pomorskiej Rady Kultury i członek Pomorskiej Rady ds. Kobiet. Wchodzi w skład Rady Fundacji Polsko-Niemieckiej Pojednanie i Rady Programowej Open Eyes Economy Summit. Członek rad wielu placówek kultury w Polsce i przewodniczący tych gremiów, m.in. Muzeum II Wojny Światowej i Narodowego Centrum Kultury. Działa w wielu towarzystwach naukowych i organizacjach społecznych. Autor i współautor ponad trzydziestu książek, redaktor ponad dwudziestu, ma na swoim koncie kilkaset artykułów naukowych, popularnonaukowych i publicystycznych. Laureat Nagrody Naukowej Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza (2017) oraz Nagrody Miasta Krakowa im. Stanisława Vincenza (2023).



Fot. Archiwum prywatne

Małgorzata Omilanowska

/ Warszawa

/ historyczka sztuki, nauczycielka akademicka, dyrektora Zamku Królewskiego w Warszawie

Profesorka w Instytucie Sztuki PAN i wieloletnia dyrektora Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Gdańskiego (2008–2012). Specjalizuje się w problemach architektury XIX, XX i XXI wieku, przede wszystkim Warszawy, Gdańska i regionu północnego Bałtyku, a także dziejów ochrony zabytków i życia artystycznego. Była stypendystką kilkunastu europejskich instytucji naukowych i członkinią wielu rad naukowych, m.in. Germanisches Nationalmuseum w Norymberdze i House of European History w Brukseli, a obecnie m.in. rad Muzeum Narodowego w Gdańsku i Muzeum Gdańska. Piastowała stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2012–2014), a następnie ministerki tego resortu (2014–2015). Od pierwszej kadencji członkini Rady Doskonałości Naukowej (2019). Choć została wybrana przez radę powierniczą na stanowisko dyrektora Zamku Królewskiego w Warszawie, w miejsce przechodzącego na emeryturę Andrzeja Rottermunda, minister kultury Piotr Gliński odmówił jej powołania ze względów politycznych (2015). Objęła tę funkcję dziewięć lat później (2024). Laureatka Nagrody Naukowej Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza (2022).

Alicja Pacewicz

/ Warszawa

/ ekonomistka, działaczka społeczna i oświatowa, współzałożycielka Centrum Edukacji Obywatelskiej

Współzałożycielka i ekspertka Centrum Edukacji Obywatelskiej oraz Fundacji Szkoła z Klasą, które rozwijają kompetencje obywatelskie oraz wspierają szkoły w skutecznej i nowoczesnej edukacji. Współautorka programów edukacyjnych, m.in. Kształcenie Obywatelskie w Szkole Samorządowej, Szkoła z Klasą, Młodzi Głosują, a także podręczników do wiedzy o społeczeństwie oraz publikacji metodycznych i szkoleniowych. Współtwórczyni portalu Obywatelski HiT, wirtualnej biblioteki materiałów do edukacji obywatelskiej i historii najnowszej. Członkini Warszawskiej Rady Edukacyjnej i Rady Kobiet.

Koordynatorka merytoryczna sieci organizacji społecznych SOS dla Edukacji i współinicjatorka kampanii społecznej Wolna Szkoła. Współautorka i redaktorka merytoryczna dokumentów programowych SOS, w tym Obywatelskiego Paktu dla Edukacji, Mapy Drogowej dla Edukacji oraz rekomendacji do modelu nowej podstawy programowej. Odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za działania na rzecz budowania społeczeństwa obywatelskiego (2011).



Fot. Archiwum prywatne

Bożena Rybicka-Grzywaczewska

/ Gdańsk

/ działaczka opozycji demokratycznej w PRL, prezeska Gdańskiej Fundacji Dobroczynności

Miała dwadzieścia lat, gdy zaangażowała się w działalność opozycji demokratycznej w PRL. Należała do Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela (1977). Była w gronie sygnatariuszy deklaracji powołującej Ruch Młodej Polski (1979). W sierpniu 1980 zaangażowała się w pomoc strajkującym w Stoczni Gdańskiej im. Lenina, a po strajku zorganizowała sekretariat Lecha Wałęsy. Kontynuowała tę pracę przez kolejne cztery lata, kiedy wyjechała do Francji. Wspólnie z polskimi lekarzami pracującymi we Francji założyła Fundusz SOS Pomoc Chorym w Polsce. Wróciła do kraju po czterech latach (1988). Od chwili powstania kieruje Gdańską Fundacją Dobroczynności (1992), która prowadzi dom pomocy społecznej, dom samopomocy, ośrodek rehabilitacyjno-terapeutyczny i centrum wolontariatu w Kościerzynie. Angażuje się w pomoc walczącej Ukrainie. Zasiada w Radzie ds. Seniorów przy prezydent Gdańska, Radzie ds. Kobiet przy marszałku województwa pomorskiego, Radzie Fundacji Dzieci Niczyje. Współpracuje z Komitetem Obrony Demokracji i Obywateli RP. Odznaczona Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Krzyżem Wolności i Solidarności (2027).



Fot. Renata Dąbrowska



Fot. Archiwum prywatne

Leszek Sarnowski

- / Sztum
- / historyk, dziennikarz, samorządowiec, członek Pomorskiej Rady Kultury

Starosta sztumski (2021). Samorządowiec od 1990 – Rada Miasta i Gminy w Sztumie, sejmik województwa pomorskiego i powiatu sztumskiego, dyrektor Departamentu Kultury Urzędu Miejskiego w Elblągu (2011–2014). Od wyborów 4 czerwca zaangażowany w działalność publiczną, przewodniczył Komitetowi Obywatelskiemu „Solidarność” w Sztumie (1989). Założyciel i redaktor naczelny dwutygodnika „Sztumska Solidarność” i „Gazety Sztumskiej” (1989–1993). Korespondent pomorskich mediów: „Gazety Wyborczej”, „Dziennika Bałtyckiego”, Radia Gdańsk i Radia Plus (1993–1998). Przez dwanaście lat był reporterem, następnie kierownikiem Regionalnej Agencji Producentkiej i sekretarzem programowym gdańskiego oddziału TVP. Pomysłodawca i redaktor naczelny kwartalnika społeczno-kulturalnego Dolnego Powiśla i Żuław „Prowincja”, wydawanego od 2010. Autor książek: „Sztumska droga do wolności” (2017), „Ocalona pamięć. Żydzi na ziemi sztumskiej” (2018) i „Franciszek Baumgart. Osaczony bohater” (2024).



Fot. Archiwum prywatne

Jan Strawiński

- / Gdańsk
- / konsul honorowy Republiki Bułgarii w Gdańsku, prezydent Stowarzyszenia Konsulów Honorowych w Polsce

Absolwent Wydziału Mechanicznego Politechniki Gdańskiej, kierunku marketing i zarządzanie na Hochschule w Stralsundzie, podyplomowych studiów bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego oraz współczesnej dyplomacji na Uniwersytecie Gdańskim, a także zarządzania i marketingu sportowego na Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku. Od ukończenia studiów zawodowo związany z przemysłami stoczniowym i elektrowni jądrowych oraz hotelarstwem. Od kilkunastu lat wiceprezes Gdańskiego Klubu Sportowego MRKS. Konsul honorowy Republiki Bułgarii w Gdańsku. Prezydent Stowarzyszenia Konsulów Honorowych w Polsce. Członek Komisji Zagranicznej PZPN. Drugą kadencję pełni funkcję przewodniczącego Rady Uczelni Akademii Muzycznej w Gdańsku. Potomek kompozytora, pianisty i dyrygenta Igora Strawińskiego. Kibic piłki ręcznej, fan motoryzacji, wypraw off-roadowych i podróży. Interesuje się historią współczesną, historią Gdańska i Pomorza.